

Familjeorienterat och barnorienterat i missbruksfrågor

Elisabet Näsman

Sociologiska institutionen

Uppsala universitet

Finansiär FHM,

Familjen som tolkningsram - familialisering

- ✿ Familjens osynliga maktordning
  - Förälder – barn
  - Pappa – Mamma
  - Syskon inbördes
- ✿ Den andra föräldern som skyddsfaktor?
  - Ja, för en del men också:
  - Egna strategier tex döljande
  - Påverkad av missbruket/våldet
  - Egna psykiska problem
  - Eget missbruk
  - Distanserar sig efter separation

Barnperspektiv

- Att vuxna ser barn: barns behov
- Barn som individer: medicin, psykologi, socialt arbete: vetenskap och erfarenhet
- Att se samhället ur en barnsynvinkel
  - ✿ Barns position i samhället: samhällsvetenskap
- **Barns perspektiv: att förstå, med barn**
- Barnrättsperspektiv: barnkonventionen

Arbetsallians med vem?

- Familjeperspektiv – stöd till familjen...
- Vuxenperspektiv – egna behov
- Föräldraperspektiv – stöd i föräldraskap
- Barnperspektiv – stöd för barns behov
- Barns perspektiv – beakta barns syn på problem och behov
- När vuxnas version/intressen står mot barns?

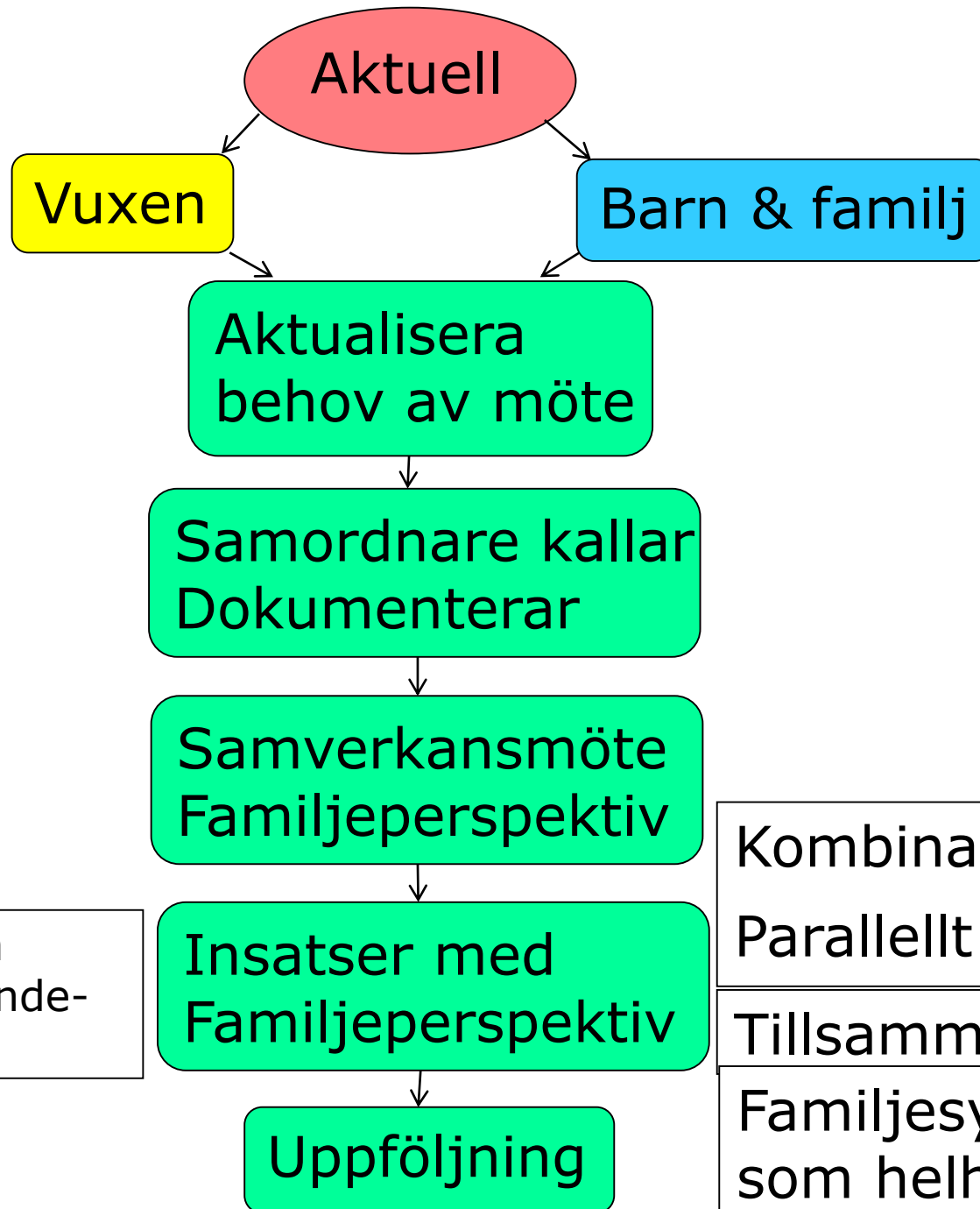
Föräldrars och barns perspektiv i samma familj - tendenser

- Stor variation mellan familjerna, men
- Barn berättar mer:
  - ✱ Om mer avvikande och stigmatiserande uttryck av missbruket
  - ✱ Om mer allvarliga följder som överdoser, suicidförsök och våld
  - ✱ Om föräldrafiering dvs att de tar ansvar för och sköter uppgifter en förälder normalt skulle ha haft hand om
- Barn ger en annan bild av den andra föräldern än föräldern med missbruksproblem gör

Barn-, vuxen- och föräldraorienterat familjeperspektiv med kunskap om:

- **Föräldern** om sig själv, barnen, den andra föräldern, relationerna och familjen
- **Den andra föräldern** om sig själv, barnen, föräldern, relationerna och familjen
- **Barnet** om sig själva, föräldern, den andra föräldern, relationerna och familjen
- Olika positioner ger olika blick och erfarenhet – beakta även syskons olikhet

Gemensam genomförandeplan

Kombinationer av:
Parallellt B+F
Tillsammans B+F
Familjesystemet som helhet